

ПОРЯДОК
проведення робіт з сертифікації
систем управління якістю
та систем екологічного управління

ПР 02.01

ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО НАКАЗОМ
ВІД 20.07.2023 № 19/а

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 1 з 22

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей порядок установлює вимоги до проведення сертифікації систем управління якістю (далі – СУЯ) та систем екологічного управління (далі – СЕУ) в Органі з оцінки відповідності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ» (далі – ООВ ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ» або ООВ).

Порядок є обов'язковим для всього персоналу ООВ та осіб, які приймають участь у проведенні сертифікації СУЯ та СЕУ.

Документ враховує положення ДСТУ ISO 9000:2015, ДСТУ ISO 9001:2015, ISO 9001:2015, ДСТУ EN ISO 9001:2018, ДСТУ ISO 14001:2015, ISO 14001:2015, ДСТУ ISO/IEC 17000:2007, ДСТУ ISO/IEC 17021-1:2017, ДСТУ ISO 19011:2019, EA-7/04 M:2017, IAF MD 1, IAF MD 11.

<http://www.iaf.nu/upFiles/MD1Issue2Jan2018Pub29012018.pdf>

2 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

В цьому порядку застосовано терміни та визначення понять згідно з ДСТУ ISO 9000, ДСТУ ISO/IEC 17000, а також ті що наведені нижче.

Аудит – систематичний, незалежний і задокументований процес отримання доказів аудиту та їх об'єктивного оцінювання, щоб визначити ступінь дотримування критеріїв аудиту.

Аудитор – особа, яка провадить аудит.

Наглядання – систематичне спостереження за діями щодо оцінювання відповідності як основи для підтримання правомірності заяви про відповідність.

Невідповідність – невиконання вимог.

Примітка 1 **Значна невідповідність** – невідповідність, яка полягає у незастосуванні чи повному недотриманні (систематичному невиконанні будь-якої вимоги ДСТУ ISO 9001:2015, що може суттєво впливати на результативність СУЯ та/чи впливати на відповідність продукції;

Примітка 2. **Незначна невідповідність** – невідповідність, яка полягає в одиничному або частковому невиконанні будь-якої вимоги ДСТУ ISO 9001:2015, наявності відхилень у документації.

Примітка 3. Невідповідності відносять до незначних, якщо процес або діяльність, де встановлено невідповідність, згідно з вимогою стандарту розроблено та впроваджено, але виявлено відхилення випадкового характеру, які вказують на відсутність виконавчої дисципліни. Проте незначні невідповідності, які стосуються одного і того ж процесу, але відмічені багаторазово, може бути віднесено до категорії значних.

Результативність – ступінь реалізації запланованих робіт і досягнення запланованих результатів.

Ризик – вплив невизначеності.

Сертифікація – підтвердження відповідності третьою стороною, яке стосується продукції, процесів, систем чи персоналу.

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 2 з 22

Сертифікаційний аудит – аудит, проведений аудиторською організацією, незалежною від замовника та сторін, що покладаються на сертифікацію, з метою сертифікації системи управління якістю замовника.

Примітка 1 Сертифікаційні аудити охоплюють первинний аудит, наглядовий аудит, повторний сертифікаційний аудит, а також може охоплювати спеціальні аудити.

Система управління якістю – частина системи управління стосовно якості.

Система екологічного управління – частина системи управління, яку використовують для керування екологічними аспектами, виконання обов'язкових для дотримання відповідності вимог та розв'язання питань, пов'язаних з ризиками та можливостями.

Технічний експерт – особа, яка має спеціальні знання чи досвід у групі аудиту.

Примітка 1. Спеціальні знання чи досвід стосуються організації, процесу або діяльності, що піддають аудиту, або мови чи культури.

Примітка 2. Технічний експерт не має повноважень аудитора в групі аудиту.

3 СКОРОЧЕННЯ

В порядку використанні наступні скорочення:

ООВ – орган з оцінки відповідності;

ООВ ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ» – орган з оцінки відповідності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ».

СЕУ – система екологічного управління.

СУЯ – системи управління якістю.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Основні принципи сертифікації

Сертифікація СУЯ проводиться за ініціативою замовника. Сертифікація СУЯ проводиться з метою засвідчення відповідності системи управління якістю вимогам стандартів ДСТУ ISO 9001, ДСТУ EN ISO 9001, ISO 9001 і забезпечення впевненості в тому, що виробник здатний постійно випускати продукцію, яка відповідає законодавчим, регламентованим та договірним вимогам, продукція незадовільної якості своєчасно виявляється, а виробник вживає заходів щодо запобігання виробляння такої продукції.

Сертифікація СЕУ проводиться за ініціативою замовника. Сертифікація СЕУ проводиться з метою засвідчення відповідності системи екологічного управління вимогам стандартів ДСТУ ISO 14001:2015, ISO 14001:2015 і забезпечення впевненості в тому, що виробник здатний постійно керувати екологічними аспектами, виконувати обов'язкові для дотримання відповідності вимоги, керувати ризиками та можливостями, що пов'язані з екологічними аспектами.

Одержання заявником сертифіката на систему управління якістю не означає, що відповідальність за забезпечення якості відповідної продукції перекладається з виробника а ООВ, а сертифіката на систему екологічного управління не означає, що відповідальність за вплив на навколишнє середовище перекладається з виробника на ООВ.

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 3 з 22

Замовник, який має наміри сертифікувати СУЯ або СЕУ (або системи управління), надає ООВ необхідну інформацію щодо оформлення заявки, опитувальної анкети, даних та відомостей про об'єкт аудиту.

ООВ регулярно поширює необхідні відомості щодо вимог до сертифікації систем управління, використовуючи публікації в засобах масової інформації, мережі Інтернет та т.і.

4.2 Права та обов'язки сторін-учасниць сертифікації

ООВ протягом дії сертифікаційної угоди і сертифіката на систему управління має право:

- проводити відповідні задокументовані регламентовані дії з сертифікації системи управління, оформляти, реєструвати в Реєстрі ООВ сертифікати, укладати сертифікаційні угоди та видавати їх замовнику при позитивних результатах;

- у разі необхідності (після проведених дій з наглядання чи інших регламентованих дій) призупиняти, скасовувати або скорочувати сферу сертифікації;

- залучати до наглядового аудиту на підставі відповідних угод та за згодою замовника інші органи з сертифікації, що мають акредитацію в Національному агентстві з акредитації України;

- робити запити об'єкту аудиту щодо матеріалів та інформації, що необхідні для проведення регламентних робіт з сертифікації чи наглядання;

ООВ зобов'язаний:

- бути неупередженим, забезпечувати достовірність результатів сертифікації, а також умови, що виключають можливість впливу на процеси сертифікації будь-яких зацікавлених сторін;

- дотримуватись задокументованих вимог цього порядку;

- видавати сертифікати на СУЯ, якщо доведена їх відповідність вимогам ДСТУ EN ISO 9001, ДСТУ ISO 9001 або ISO 9001;

- - видавати сертифікати на СЕУ, якщо доведена їх відповідність вимогам ДСТУ ISO 14001 або ISO 14001.

- організовувати та здійснювати наглядання за сертифікованою системою управління;

- інформувати замовників та інші зацікавлені сторони про призупинення, скасування та скорочення сфери сертифікації системи управління (призупинення, скасування сертифікаційної угоди);

- сповіщати не пізніше, ніж за шість місяців всім зацікавленим виробникам, про заплановані зміни вимог стандартів чи інших нормативних документів, що поширюються на систему управління, а також правил їх сертифікації, сприяти цим виробникам у своєчасному проведенні сертифікації відповідно до нових (змінених) вимог (правил);

- забезпечувати свої послуги з сертифікації системи управління всім виробникам та іншим суб'єктам господарювання незалежно від їх підпорядкованості, місцезнаходження, розміру та форм власності, не допускаючи дій дискримінаційного характеру;

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 4 з 22

- забезпечувати заявникам безперешкодний доступ до інформації про послуги ООВ та про встановлені процедури сертифікації;

- забезпечувати розгляд апеляцій, скарг, суперечок із заявниками або власниками сертифікатів.

Замовник має право:

- застосовувати отриманий сертифікат на систему управління відповідно цього порядку;

- використовувати інформацію про сертифіковану систему управління з метою реклами через відповідне посилання на наявність сертифіката(ів) на систему управління в засобах інформації, зокрема документах, рекламних матеріалах тощо;

- відхиляти персональний склад групи аудиту чи окремих її членів, призначених для проведення сертифікації;

- подавати апеляції до ООВ з усіх розбіжностей, пов'язаних з сертифікацією системи управління.

Заявник зобов'язаний виконувати всі вимоги цього порядку, зокрема:

- подавати заявку на проведення сертифікації системи управління на бланку встановленого зразка, заповненому належним чином;

- узгоджувати план аудиту під час сертифікації системи управління;

- забезпечувати всі необхідні умови для роботи групи з аудиту, зокрема надання робочих приміщень, оргтехніки, засобів транспорту та ін.;

- надавати доступ до всіх об'єктів з аудиту (підрозділів, обладнання, персоналу, документації) та зареєстрованих даних;

- здійснювати коригування, коригувальні та запобіжні дії за результатами оцінювання системи управління під час сертифікації чи наглядання;

- заявляти про сертифікацію системи управління лише до тієї сфери застосування, стосовно якої надано сертифікацію;

- використовувати сертифікат лише для засвідчення того, що системи управління відповідає стандарту, а не використовувати його таким чином, щоб могло створитися враження, що продукція схвалена ООВ;

- не використовувати сертифікат на СУЯ та інші документи з сертифікації таким чином, щоб завдавати шкоди репутації ООВ та/або вводити в оману;

- у разі призупинення або скасування дії сертифікаційної угоди і сертифіката на системи управління (з будь-яких причин) припинити використання всіх рекламних матеріалів з посиланням на сертифікат на систему управління чи сертифікаційну угоду і повернути їх на вимогу ООВ;

- оперативно повідомляти ООВ про будь-які заплановані зміни своєї системи управління чи інші зміни, що можуть негативно вплинути на відповідність системи управління вимогам, що підтверджені під час сертифікації;

- надавати на запит ООВ відомості про будь-які отримані претензії та рекламації, а також коригувальні дії щодо них;

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 5 з 22

- сплачувати всі витрати, що пов'язані з проведенням сертифікації чи дій з наглядання, незалежно від прийнятих за їх результатами рішень.

Права та обов'язки сторін-учасниць сертифікації обумовлюють договорами на проведення робіт з сертифікації чи дій з наглядання.

5 ПРОВЕДЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ

5.1 Загальні положення

Процес сертифікації СУЯ складається з таких етапів:

- подання та розгляд заявки на сертифікацію СУЯ;
- перший етап аудиту;
- другий етап аудиту
- аналізування інформації, отриманої під час проведення аудиту і прийняття рішення щодо сертифікації СУЯ;
- інформування про результати сертифікації;
- дії з наглядання за сертифікованою СУЯ протягом терміну дії сертифікаційної угоди і сертифіката на СУЯ.

5.2 Перед-сертифікаційні заходи

5.2.1 Заявка

Заявник, який претендує на сертифікацію системи управління подає до ООВ заявку (Ф 02.01-01 для СУЯ), (Ф 02.01-16 для СЕУ). Разом з заявкою до ООВ надається:

- опитувальна анкета для проведення першого етапу аудиту системи управління заявника (Ф 02.01-02 для СУЯ), (Ф 02.01-17 для СЕУ);
- перелік вхідних матеріалів, які має подати заявник до ООВ для проведення першого етапу аудиту системи управління якістю (Ф 02.01-03 для СУЯ), (Ф 02.01-18 для СЕУ).

Заявка реєструється в Журналі реєстрації заявок на сертифікацію та сертифікатів за формою Ф 06.02.01-01.

5.2.2 Аналізування заявки

5.2.2.1 ООВ здійснює аналізування заявки згідно інструкції ІН 06.02.01 Аналіз заявки ООВ.

5.2.2.2 ООВ здійснює аналізування заявки і додаткової інформації стосовно сертифікації, щоб упевнитись в тому, що:

- інформація про заявника та його систему управління є достатньою для розробки програми аудиту;
- будь-які відомі непорозуміння між ООВ та заявником вирішені;
- ООВ має компетентність і спроможність виконувати сертифікаційну діяльність;
- бажана сфера сертифікації, місцезнаходження виробничих ділянок заявника, необхідна тривалість для проведення аудиту та будь-які інші питання, що впливають на процес сертифікації, були враховані (мова, умови безпеки, загрози неупередженості тощо).

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 6 з 22

5.2.2.2 Не пізніше одного місяця після подання заявки ООВ приймає рішення щодо проведення сертифікації (Ф 02.01-04 для СУЯ), (Ф 02.01-19 для СЕУ). Якщо за результатом аналізування заявки ООВ відхиляє заявку на сертифікацію, причини для відхилення заявки повинні бути документально оформлені і чітко доведені до замовника.

5.2.2.3 Базуючись на аналізуванні заявки та наданих матеріалів, визначається компетентність, що необхідна для групи з аудиту та для прийняття рішення щодо сертифікації.

5.2.3 Програма аудиту

5.2.3.1 З метою визначення діяльності з аудиту, яка повинна продемонструвати, що система управління замовника відповідає законодавчим та регламентним вимогам, ООВ розробляє програму аудиту для повного циклу сертифікації (Ф 02.01-05 для СУЯ), (Ф 02.01-19 для СЕУ).

5.2.3.2 Програма аудиту для повного циклу сертифікації включає два етапи первинного аудиту, наглядові аудити в першому і другому році після прийняття рішення про сертифікацію та аудит повторної сертифікації на третій рік до закінчення сертифікації. Перший трирічний цикл сертифікації починається з рішення щодо сертифікації. Подальші цикли починаються з рішення щодо повторної сертифікації.

Встановлення програми аудиту та будь-які подальші її коригування повинні враховувати розмір замовника, сферу застосування та складність його системи управління, продукції та процесів, а також демонстрації рівня результативності системи управління та результатів будь-яких попередніх аудитів.

5.2.4 Визначення часу аудиту

5.2.4.1 В ООВ розроблені процедури, які описують всі вимоги щодо вибору і призначення групи з аудиту, включаючи керівника групи з аудиту, враховуючи необхідну компетентність для досягнення цілей аудиту, для визначення обсягу часу аудиту, проведення аудитів на місцях, підготовки звітів щодо кожного аудиту та ін. Вимоги до визначення тривалості аудиту встановлені в ІН 06.02.04 Визначення тривалості аудиту ООВ.

5.2.5 Застосування вибірки при розгалуженій структурі

5.2.5.1 У випадку багатооб'єктної організації, де кожна філія, залучена до виконання однотипних видів діяльності, можливе застосування вибірки при розгалуженій структурі. Застосовуючи IAF MD 1 ООВ встановлює вимоги до процесу застосування вибірки при розгалуженій системі.

Для застосування вибіркового оцінювання організація повинна відповідати наступним вимогам:

- повинна мати єдину систему управління;
- повинна визначити свій центральний офіс;
- центральний офіс повинен мати організаційні повноваження для визначення, створення та підтримки єдиної системи управління.
- єдина система управління організації повинна підлягати централізованому аналізу з боку керівництва;

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 7 з 22

- усі об'єкти повинні бути включені до програми внутрішнього аудиту організації.

Вибірка повинна бути частково селективною та частково випадковою, що повинно призвести до відбору репрезентативної сукупності різних об'єктів, що забезпечить аудит всіх процесів, охоплених сферою сертифікації. Щонайменше 25% вибірки має бути сформовано у випадковому порядку. Решта об'єктів обирається таким чином, щоб відмінності між об'єктами, відібраними протягом періоду дії сертифіката, були максимально істотними.

При відборі об'єкта повинні, зокрема, враховуватися наступні аспекти:

- результати внутрішніх аудитів об'єктів та аналізу системи управління з боку керівництва або попередніх сертифікаційних аудитів;
- записи щодо скарг та інші доречні аспекти коригувальних дій;
- значні коливання розмірів об'єктів;
- варіації у робочих графіках та робочих процедурах;
- складність системи управління та процесів, що запроваджені на об'єктах;
- зміни з моменту останнього сертифікаційного аудиту;
- зрілість системи управління та знання організації;
- екологічні проблеми та вплив аспектів та пов'язаних з ними наслідків на систему менеджменту навколишнього середовища;
- відмінності у культурі, мові та нормативних вимогах;
- географічна розпорошеність;
- постійний, тимчасовий чи віртуальний статус об'єктів.

Даний відбір не повинен проводитись на початку процесу аудиту. Він також може бути проведений після завершення аудиту центрального офісу. У будь-якому випадку, центральний офіс повинен бути поінформований про об'єкти, які мають бути включені у вибірку. Таке повідомлення може бути надіслано організації у відносно короткий термін, але вона повинна мати достатньо часу для підготовки до аудиту.

У центральному офісі потрібно проводити аудит під час кожного аудиту первинної сертифікації та повторної сертифікації і принаймні щорічно в рамках нагляду.

5.2.6 Декілька стандартів на систему управління

У випадках коли ООВ здійснюється сертифікація на декілька стандартів систем управління, планування аудиту повинно забезпечити відповідний аудит на місці з метою забезпечення впевненості в сертифікації. Для проведення інтегрованих аудитів застосовується вимоги IAF MD 11.

5.3 Планування аудитів

5.3.1 Визначення цілей, сфери та критеріїв аудиту

5.3.1.1 ООВ визначає цілі аудиту. Сфера та критерії аудиту, включаючи будь-які зміни, що встановлюються ООВ після обговорення з замовником.

5.3.1.2 Цілі аудиту описують, що повинно бути досягнуто аудитом і охоплюють таке:

- визначення відповідності системи управління або її частини критеріям аудиту;

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 8 з 22

- визначення спроможності системи управління замовника забезпечувати відповідність застосовним законодавчим, регулюючим та договірним вимогам (для СЕУ з застосуванням ЕА-7/04 М:2017);

- технологічні і регуляторні обставини;
- будь-які види діяльності, виконувані на умовах аутсорсингу, які охоплено сферою системи управління.

5.3.1.3 Сфера аудиту повинна описувати обсяг та межі аудиту, такі як ділянки, підрозділи замовника, види діяльності та процеси, які підлягають аудиту. У разі, якщо процес первинної або повторної сертифікації складається більш ніж з одного аудиту (наприклад, охоплює різні ділянки), сфера окремого аудиту може не охоплювати в повному обсязі всю сферу сертифікації, але сукупність аудитів повинна відповідати повній.

5.3.1.4 Критерії аудиту повинні використовуватись як еталон, у порівнянні з яким визначається відповідність, та повинні охоплювати:

- вимоги, визначені нормативним документом на систему управління;
- визначені процеси та документація системи управління, що розроблені замовником.

5.3.2 Вибір та призначення групи з аудиту

5.3.2.1 Загальні положення

5.3.2.1.1 Процес відбору та призначення групи з аудиту, зокрема керівника групи аудиту та технічних експертів, за необхідності, з урахуванням необхідної компетентності для досягнення цілей аудиту та виконання вимог неупередженості описано в методиці М 04.04 «Персонал, залучений до сертифікаційної діяльності ООВ». Для призначення групи з аудиту складається наказ ООВ ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ».

5.3.2.1.2 При визначенні розміру та складу групи з аудиту, береться до уваги:

- цілі аудиту, сферу, критерії та розрахунок тривалості аудиту;
- чи є аудит комплексним, інтегрованим або спільним;
- загальну компетентність групи з аудиту, необхідну для досягнення цілей аудиту;
- сертифікаційні вимоги (охоплюючи будь-які застосовні законодавчі, регуляторні та договірні вимоги);
- мову та культуру.

5.3.2.1.3 Необхідні знання та навички керівника групи з аудиту та аудиторів можуть забезпечувати технічні експерти, які здійснюють діяльність під керівництвом аудитора.

5.3.2.1.4 Аудитори-стажисти можуть приймати участь в аудиті, за умови призначення одного з аудиторів їх оцінювачем. Оцінювач повинен бути компетентним, щоб взяти на себе обов'язки і загальну відповідальність за діяльність та висновки аудитора-стажиста.

5.3.2.1.5 Керівник групи з аудиту, за погодженням з групою з аудиту, призначає кожного члена групи відповідальним за проведення аудиту конкретних процесів, функцій, об'єктів, областей або видів діяльності. При розподілі обов'язків враховується необхідна компетентність та результативне та ефективне використання групи з аудиту, а також різні

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 9 з 22

ролі та обов'язки аудиторів, аудиторів-стажистів і технічних експертів.. Щоб забезпечити досягнення цілей аудиту, під час проведення аудиту можна вносити зміни до розподілу обов'язків.

5.3.2.2 Спостерігачі, технічні експерти та супроводжувачі

5.3.2.2.1 Спостерігачі

Присутність та обґрунтування наявності спостерігачів під час аудиторської діяльності ООВ узгоджує з заявником до початку проведення аудиту. Група з аудиту повинна забезпечити, щоб спостерігачі не впливали надмірно та не втручались в процес аудиту або результати аудиту.

Примітка1. Спостерігачами можуть бути співробітники замовника, консультанти, спостерігачі від органу акредитації, регуляторні органи або інші особи, присутність яких обґрунтована.

5.3.2.2.2 Технічні експерти

Роль технічних експертів під час здійснення діяльності з аудиту ООВ узгоджує з заявником до початку проведення аудиту. Технічний експерт в групі з аудиту не є аудитором. Технічних експертів має супроводжувати аудитор.

Примітка 1. Технічні експерти можуть надавати поради групі аудиту щодо підготовки, планування або аудиту.

5.3.2.2.3 Супроводжувачі

Кожного аудитора необхідно супроводжувати, якщо інше не погоджено між керівником групи з аудиту і замовником. Супроводжувачів призначають до групи з аудиту для сприяння проведенню аудиту. Група з аудиту повинна забезпечити, щоб супроводжувачі не впливали та не втручались в процес аудиту або результати аудиту.

Примітка 1. Обов'язки супроводжувача можуть охоплювати:

- встановлення контактів та координацію часу проведення співбесід;
- організація візитів до певних частин ділянки або організації;
- забезпечення того, щоб правила, що стосуються охорони праці на місці та процедур забезпечення безпеки доведені до відома та виконуються членами групи з аудиту;
- спостерігання за аудитом від імені замовника;
- надання роз'яснень або інформації на прохання аудитора.

Примітка 2. Коли це доречно, особа щодо якої проводять аудит може виступати в ролі супроводжувача.

5.3.3 План аудиту

5.3.3.1 Загальні положення

ООВ забезпечує складання Плану II етапу аудиту (Ф 02.01-07 для СУЯ), (Ф 02.01-22 для СУЯ) до кожного аудиту, визначеного програмою для можливості погодження стосовно забезпечення та планування заходів з аудиту.

Примітка 1. Від ООВ не потрібно розробляти план аудиту для кожного аудиту одночасно з розробкою програми аудитів.

5.3.3.2 Підготовка плану аудиту

План аудиту відповідає цілям та сфері аудиту. План аудиту охоплює:

- цілі аудиту;
- критерії аудиту;

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 10 з 22

- сферу аудиту, зокрема ідентифікацію організаційних та функціональних одиниць або процесів, які підлягатимуть аудиту;

- дати і місця, де буде проводитись аудит на місці, зокрема відвідування тимчасових об'єктів та діяльність з дистанційного аудиту, якщо це застосовно;

- очікувана тривалість аудиторської діяльності на місці;

- ролі та обов'язки членів групи з аудиту та супроводжуючих осіб, таких як спостерігачі або перекладачі.

5.3.3.3 Інформування щодо завдань групи з аудиту

Завдання, поставлені перед групою з аудиту, повинні бути визначені та повинні вимагати від групи з аудиту:

- дослідити та перевірити структуру, політики, процеси, процедури, записи і пов'язані документи за відповідно до стандартів системи управління;

- визначити, чи задовольняють вони всі вимоги, відносно заявленої сфери сертифікації;

- визначити, чи розроблені, запроваджені та результативно підтримуються процеси і процедури, з метою забезпечення основи для довіри до системи управління замовника;

- повідомляти замовника, для його реагування, щодо будь-якої неузгодженості між політикою замовника, завданнями і цілями.

Для кожного члена аудиту може оформлятися лист перевірки (Ф 02.01-11 для СУЯ), (Ф 02.01-26 для СЕУ).

5.3.3.4 Інформування щодо плану аудиту

З планом та датами проведення аудиту ознайомлюється керівник заявника до початку другого етапу аудиту.

5.3.3.5 Інформування стосовно членів групи з аудиту

Не менш, як за сім днів до проведення аудиту ООВ повідомляє замовнику імена і, на запит, надає іншу інформацію стосовно кожного члена групи з аудиту, щоб замовник міг висловити незгоду стосовно призначення будь-якого конкретного члена групи, а ООВ змінив склад групи у відповідь на будь-яке вагоме заперечення.

5.4 Первинна сертифікація

5.4.1 Первинний сертифікаційний аудит

5.4.1.1 Загальні положення

Первинний сертифікаційний аудит системи управління проводиться у два етапи: перший етап і другий етап.

5.4.1.2 Перший етап аудиту

5.4.1.2.1 Планування повинно забезпечити можливість виконання задач першого етапу та інформування замовника щодо будь-яких заходів, які будуть проведені «на місці» протягом першого етапу.

Примітка 1 Проведення першого етапу аудиту не вимагає складання офіційного плану аудиту.

5.4.1.2.2 Цілями першого етапу аудиту є:

- перевірити задокументовану інформацію системи управління замовника;

- оцінити конкретний стан ділянки замовника та провести співбесіди з персоналом

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 11 з 22

замовника з метою визначення готовності до другого етапу аудиту;

- проаналізувати стан замовника та його розуміння щодо вимог стандарту на систему управління, зокрема стосовно визначення ключових характеристик або суттєвих аспектів, процесів, цілей і функціонування системи управління;
- зібрати необхідну інформацію щодо сфери системи управління, включаючи: ділянки(нку) замовника, процеси та обладнання;
- встановлені рівні контролю (зокрема у випадках клієнтів з розгалуженою структурою);
- застосовні законодавчі та регуляторні вимоги.
- проаналізувати розподіл ресурсів для проведення аудиту другого етапу і погодити з замовником деталі аудиту другого етапу;

- забезпечити конкретизацію планування аудиту другого етапу завдяки досягненню достатнього розуміння системи управління замовника та діяльності його ділянок в контексті стандарту на систему управління або інших нормативних документів;

- оцінити, чи планують і провадять внутрішні аудити і аналізування з боку керівництва, і чи ступінь запровадження системи управління підтверджує готовність замовника для аудиту другого етапу.

Примітка! За умови, що хоча б одна частина аудиту першого етапу проводиться в приміщенні замовника, це може допомогти в досягненні зазначених вище задач.

5.4.1.2.3 За результатами першого етапу група з аудиту ООВ складає звіт за результатами першого етапу аудиту (Ф 02.01-06 для СУЯ), (Ф 02.01-21 для СЕУ). Звіт складається протягом 5-ти робочих днів.

Звіт готується у двох примірниках – один залишається в ООВ, другий передається заявнику.

Примітка Вихідні дані першого етапу аудиту не обов'язково повинні відповідати всім вимогам щодо звіту.

5.4.1.2.4 У визначенні інтервалу між аудитами першого і другого етапів, необхідно прийняти до уваги потреби замовника усунути виявлені невідповідності, що були виявлені під час аудиту першого етапу та протягом місяця надати план коригувальних дій до ООВ. Якщо необхідно ООВ може переглянути свої плани щодо другого етапу. В разі негативного висновку ООВ розглядає необхідність повторного проведення аудиту першого етапу, повністю або частково. Замовника необхідно поінформувати, що результати першого етапу аудиту можуть призвести до відкладання або скасування другого етапу аудиту.

5.4.1.3 Другий етап аудиту

Мета аудиту другого етапу - оцінити запровадження, зокрема результативність, системи управління. Аудит другого етапу проводиться на місці(ях) розташування замовника.

Другий етап аудиту охоплює наступне:

- інформацію та докази відповідності всім вимогам стандарту на систему управління або інших нормативних документів;
- провадження моніторингу, вимірювання, звітування і аналізування щодо

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 12 з 22

ПОРЯДОК

проведення робіт з сертифікації
систем управління якістю
та систем екологічного управління

ПР 02.01

ключових цілей і завдань (узгоджених з очікуваннями у стандарті на систему управління або іншому нормативному документі);

- дотримання системою управління замовника і його діяльністю застосовних законодавчих, регуляторних та договірних вимог (для СЕУ з застосуванням ЕА-7/04 М:2017);

- оперативне керування процесами замовником;
- провадження внутрішніх аудитів і аналізування з боку керівництва;
- відповідальність керівництва замовника за власні політики.

5.4.1.4 Висновки первинного сертифікаційного аудиту

Група з аудиту повинна проаналізувати всю інформацію і докази аудиту, зібрані протягом аудитів першого і другого етапів, щоб проаналізувати дані аудиту і узгодити висновки аудиту.

5.5 Провадження аудитів

5.5.1 Загальні положення

В ООВ встановлено процес для проведення аудитів на місці. Цей процес охоплює вступну нараду на початку аудиту та заключну нараду наприкінці аудиту.

У випадках, коли будь-яка частина аудиту проводиться за допомогою електронного устаткування або ділянка, аудит якої необхідно провести, є віртуальною, ООВ забезпечує проведення таких заходів персоналом із відповідною компетентністю. Докази, отримані під час такого аудиту повинні бути достатніми щоб дозволити аудитору прийняти обґрунтоване рішення щодо відповідності вимогам, що перевіряються.

Примітка Аудити «на місці» можуть включати дистанційний доступ до електронної(них) ділянки(нок), що містить(ять) інформацію, яка відноситься до аудиту системи управління. Також можна розглянути можливість використання електронних засобів для проведення аудитів.

5.5.2 Проведення вступної наради

Офіційна вступна нарада, проводиться за участі керівництва замовника і, за необхідності, за участі осіб, які відповідають за функції або процеси, які підлягають аудиту. Метою вступної наради, яку проводить керівник групи з аудиту, є надання короткого пояснення щодо того, як буде здійснено аудит. Ступінь деталізації повинна відповідати обізнаності замовника щодо процесу аудиту та містить наступне:

- представлення учасників, зокрема окреслення їхніх ролей;
- підтвердження сфери сертифікації;
- підтвердження плану аудиту (зокрема, тип і сферу аудиту, його цілі і критерії), будь-яких змін та інших відповідних домовленостей з замовником, таких як дата і час проведення заключної наради, проміжних нарад групи з аудиту та керівництва замовника;
- підтвердження офіційних каналів зв'язку між групою з аудиту і замовником;
- підтвердження забезпеченості групи з аудиту необхідними ресурсами і засобами;
- підтвердження питань, що стосуються конфіденційності;
- підтвердження відповідних процедур для групи з аудиту, пов'язаних з охороною праці, надзвичайними ситуаціями та безпекою;
- підтвердження наявності, ролей та особи будь-кого з супроводжувачів та спостерігачів;

ПОРЯДОК		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 13 з 22

- метод звітування, зокрема, будь-яку градацію даних аудиту;
- інформування про умови, за яких аудит може бути достроково припинено;
- підтвердження того, що керівник групи з аудиту та група з аудиту, яка представляє ООВ, несе відповідальність за аудит і буде контролювати виконання плану аудиту, охоплюючи діяльність з аудиту та записи аудиту;
- підтвердження статусу даних попереднього аналізування або аудиту, за наявності;
- методи та процедури, які будуть використовуватись для проведення аудиту на основі вибірки;
- підтвердження мови, яка буде використовуватись в ході аудиту;
- підтвердження того, що під час аудиту, замовник буде отримувати інформацію про хід аудиту та будь-які проблемні питання;
- можливість для замовника задавати питання.

Проведення вступної наради оформлюється протоколом за формою Ф 02.01-08 для СУЯ та Ф 02.01-23 для СЕУ.

5.5.3 Інформування під час аудиту

Під час аудиту, група з аудиту повинна періодично оцінювати хід аудиту та обмінюватись інформацією. Керівник групи з аудиту, за необхідності, перерозподіляє роботу між членами групи з аудиту і періодично інформувати замовника про хід аудиту та будь-які проблемні питання.

У разі, якщо наявні докази аудиту свідчать, що цілі аудиту недосяжні або передбачають наявність безпосереднього та суттєвого ризику (наприклад, пов'язаного з безпекою), керівник групи з аудиту повідомляє про це замовника і, за можливості, ООВ, щоб визначити відповідну дію. Такими діями можуть бути повторне підтвердження або внесення змін до плану аудиту, зміна цілей аудиту або сфери аудиту, або припинення аудиту. Керівник групи з аудиту доповідає про результати запроваджених дій ООВ.

Керівник групи з аудиту разом з замовником аналізують будь-яку необхідність внесення змін до сфери аудиту, яка стає очевидною в ході проведення аудиторської діяльності на місці та повідомити про це ООВ.

5.5.4 Збирання та перевіряння інформації

5.5.4.1 Під час аудиту, застосовуючи належну вибірку, потрібно збирати інформацію, яку можна перевірити, щоб вона могла стати доказом аудиту, відповідно до цілей аудиту, сфери аудиту та критеріїв аудиту (зокрема інформацію, що стосується взаємозв'язків між функціями, видами діяльності і процесами).

5.5.4.2 Методи збирання інформації охоплюють але не обмежуються наступним:

- співбесіди;
- спостереження за процесами та діяльністю;
- аналізування документації та записів.

5.5.5 Ідентифікація та реєстрування даних аудиту

5.5.5.1 Дані аудиту, які узагальнюють відповідність і деталізують невідповідності, та їх підтверджувальні докази потрібно реєструвати та звітувати про них, щоб уможливити прийняття обґрунтованого рішення щодо сертифікації або щодо

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 14 з 22

5.5.5.2 Можливості для поліпшення можуть бути виявлені і зареєстровані, якщо це не заборонено вимогами схеми сертифікації систем управління. Дані аудиту, що є невідповідностями не повинні бути зареєстровані як можливості для поліпшення.

5.5.5.3 Виявлена невідповідність повинна реєструватися з посиланням на конкретні вимоги та містити чітке викладення невідповідності та детально визначати об'єктивні докази, на яких ґрунтується невідповідність. Протокол невідповідності складається за формою Ф 02.01-10 для СУЯ, Ф 02.01-23 для СЕУ. Невідповідності повинні бути обговорені з клієнтом, з метою забезпечення того, що докази є точними і що невідповідності є зрозумілими. Однак, аудитор при цьому повинен утримуватись від визначення причин невідповідностей або їх вирішення.

5.5.5.4 Керівнику групи з аудиту потрібно докладати зусиль для узгодження будь-яких розбіжностей у думках між групою з аудиту та замовником щодо доказів або даних аудиту, а неузгодженні питання повинні бути зареєстровані.

5.5.6 Підготування висновків аудиту

Група з аудиту повинна, під відповідальність керівника групи, перед заключною нарадою:

- проаналізувати дані аудиту та будь-яку іншу відповідну інформацію, що була зібрана в ході аудиту на відповідність цілям та критеріям аудиту та класифікувати невідповідності;
- узгодити висновки аудиту, з урахуванням невизначеності, яка властива процесу аудиту;
- визначити будь-які необхідні подальші дії;
- підтвердити відповідність програми аудиту або визначити будь-які необхідні зміни для майбутніх аудитів (наприклад, щодо сфери, тривалості або дати аудиту, частоти наглядань, компетентності групи аудиту).

5.5.7 Проведення заключної наради

5.5.7.1 Офіційна заключна нарада, де потрібно зареєструвати присутніх, повинна бути проведена за участі керівництва замовника і, за необхідності, за участі осіб, відповідальних за функції або процеси, за якими проводився аудит. Метою заключної наради, яку, проводить керівник групи з аудиту, є представлення висновків аудиту, охоплюючи рекомендації щодо сертифікації. Будь-які невідповідності повинні бути представлені таким чином, щоб вони були зрозумілими, а терміни для реагування повинні бути узгоджені.

Примітка 1. «Зрозумілими» не обов'язково означає, що невідповідності були визнані клієнтом.

5.5.7.2 Заключна нарада також повинна охоплювати визначені далі елементи. Ступінь деталізації повинна відповідати обізнаності клієнта щодо процесу аудита:

- повідомити замовнику, що зібрані докази в ході аудиту були засновані на вибірці інформації, тим самим спричинивши елемент невизначеності;
- спосіб та терміни звітування, зокрема будь-яку градацію результатів аудиту;
- процес ООВ щодо поводження з невідповідностями, зокрема, будь-які наслідки,

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 15 з 22

- терміни для клієнта щодо представлення плану коригування та коригувальних дій щодо будь-яких невідповідностей, виявлених під час аудиту;
- дії ООВ після аудиту;
- інформація щодо процесів вирішення скарг та розглядання апеляцій.

Проведення заключної наради оформлюється протоколом за формою Ф 02.01-09 для СУЯ, Ф 02.01-24 для СЕУ .

5.5.7.2 Замовнику повинна надаватись можливість ставити запитання. Будь-які неузгоджені думки щодо даних аудиту або висновків аудиту між групою з аудиту та замовником повинні обговорюватись та по можливості бути вирішені. Будь-які неузгоджені думки, які не будуть вирішені, повинні бути зареєстровані та повідомлені ООВ.

5.5.8 Звіт про аудит

5.5.8.1 ООВ надає замовнику письмовий звіт щодо кожного аудиту. Група з аудиту може визначати можливості для поліпшення, але не повинна пропонувати конкретні рішення.

5.5.8.2 Керівник групи з аудиту протягом місяця забезпечує складання Звіту про аудит (Ф 02.01-12 для СУЯ), (Ф 02.01-27 для СЕЯ) і відповідає за його зміст. Звіт про аудит забезпечує точний, стислий і чіткий опис проведеного аудиту, з тим, щоб уможливити прийняття обґрунтованого рішення щодо сертифікації і містить посилатися на:

- ідентифікацію ООВ;
- назву та адресу замовника, та представника замовника;
- тип аудиту (наприклад, первинний, наглядовий або аудит повторної сертифікації або спеціальні аудити);
- критерії аудиту;
- цілі аудиту;
- сферу аудиту, зокрема, визначення організаційних або функціональних підрозділів чи процесів, аудит яких проведено, а також час проведення аудиту;
- будь-які відхилення від плану аудиту та їх причини;
- будь-які значні питання, що впливають на програму аудиту;
- ідентифікацію керівника групи з аудиту, членів групи з аудиту та супроводжуючих осіб;
- дати і місця, де був проведений аудит (на місці або поза ним, постійні або тимчасові ділянки);
- результати аудиту, посилання на докази та висновки аудиту, які б відповідали вимогам даного типу аудиту;
- значні зміни, якщо такі є, що негативно вплинули на систему управління клієнта з часу проведення останнього аудиту;
- будь-які невирішені питання, за наявності;
- чи є аудит спільним, комплексним або інтегрованим, якщо застосовно;

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 16 з 22

- застережна заява про те, що проведення аудиту ґрунтується на процесі вибірки доступної інформації;

- рекомендації від групи з аудиту;
- результативність, з якою замовник, аудит якого було проведено, контролює використання документів про сертифікацію та знаків, якщо це застосовно;
- перевірка результативності запроваджених коригувальних дій стосовно невідповідностей, встановлених раніше, якщо це застосовно.

5.5.8.3 Звіт містить:

- заяву про відповідність та результативність системи управління разом з підсумком доказів, що відносяться до:
- можливості системи управління відповідати застосовним вимогам та очікуваним результатам;
- внутрішні аудити та процес аналізу з боку керівництва;
- висновки щодо прийнятності сфери сертифікації;
- підтвердження того, що цілі аудиту було досягнуто.

5.5.9 Аналізування причин невідповідностей

Керівник групи з аудиту повідомляє замовнику аудиту про необхідність надання документованих доказів коригування і коригувальних дій та необхідність проведення додаткового повного або обмеженого аудиту (з відвідуванням або без відвідування місць розташування об'єкта аудиту).

5.5.10 Результативність коригування та коригувальних дій

Замовник аудиту проводить аналіз причин виявлених невідповідностей, результати аналізу та опис коригувальних дій, що планується здійснити для усунення кожної конкретної невідповідності, заносить до протоколів невідповідності. Після виконання коригувальних дій в строк до одного місяця, замовник зобов'язаний передати ООВ протоколи невідповідності разом з документальним підтвердженням усунення невідповідностей з метою заповнення керівником групи з аудиту розділу "ПІДТВЕРДЖЕННЯ УСУНЕННЯ НЕВІДПОВІДНОСТІ";

До ООВ подається комплект документів у такому складі: повністю заповнені протоколи невідповідностей з документальними підтвердженнями усунення невідповідностей.

Якщо в встановлений термін замовник аудиту спроможний виконати коригування та коригувальні дії і надати відповідні докази, а група з аудиту впевниться в їх результативності, то це відображають в звіті і пропонують ООВ видати сертифікат на систему управління.

Якщо замовнику аудиту необхідно більше одного місяця (але не більше шести місяців) для виконання коригувань і коригувальних дій, він подає до ООВ заявку для проведення повторного оцінювання, після усунення всіх виявлених невідповідностей.

Примітка. Перевіряння результативності коригування та коригувальної дії може бути здійснено на основі аналізування документації, наданої замовником, або, у випадку необхідності, шляхом перевіряння на місці. Зазвичай, такі дії проводяться членом групи з аудиту.

5.6 Рішення щодо сертифікації

5.6.1 Загальні положення

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 17 з 22

ООВ забезпечує щоб особи або призначена наказом Керівника ООВ робоча група з прийняття рішення, що приймають рішення щодо надання або відмови у сертифікації, розширення або скорочення сфери сертифікації, призупинення або поновлення сертифікації, скасування сертифікації та надання повторної сертифікації, відрізнялися від тих, хто проводив аудит. Особа(и) або робоча група з прийняття рішення, призначені на прийняття рішення щодо сертифікації, повинна мати відповідну компетентність.

Особа(и) (за виключенням членів робочої групи з прийняття рішення), що призначена ООВ на прийняття рішення щодо сертифікації повинна бути співробітником ООВ.

Робоча група з прийняття рішення здійснює перевірку повноти справи замовника та надати пропозиції щодо можливості видачі сертифікату на систему управління протягом двох тижнів від дати отримання звіту про проведення другого етапу аудиту.

ООВ реєструє кожне рішення щодо сертифікації в Рішенні про видачу сертифіката (Ф 02.02-13 для СУЯ), (Ф 02.01-28 для СЕУ).

5.6.2 Дії, що передують прийняттю рішення

5.6.2.1 Перед прийняттям рішення аналізується:

- інформація, що надана групою з аудиту, є достатньою стосовно вимог сертифікації та сфери сертифікації;
- аналізу, визнання і перевірки коригування і коригувальних дій для будь-яких суттєвих невідповідностей;
- аналізу і прийняття запланованих замовником коригувань і коригувальних дій щодо будь-яких несуттєвих невідповідностей.

5.6.2.2 Результати оцінювання

В результаті сертифікаційного аудиту можливі такі основні висновки:

- система управління повністю відповідає стандарту (варіант 1);
- система управління в цілому відповідає стандарту, але виявлено ряд незначних невідповідностей щодо окремих вимог, які можуть бути усунуті достатньо швидко (у термін до шести місяців) (варіант 2);
- система управління має значні невідповідності, які можна усунути лише в результаті доопрацювання її протягом достатньо тривалого часу (варіант 3).
- система не відповідає вимогам стандарту – оформляється Рішення про відмову у видачі сертифіката (Ф 02.01-14 для СУЯ), (Ф 02.01-29 для СЕУ).

Примітка. Приймаючи рішення на підставі висновків аудиту слід враховувати невизначеність, оскільки докази аудиту базуються на вибіркових даних, в них неодмінно присутній елемент невизначеності.

5.6.2.3 У разі позитивного висновку щодо сертифікації діє варіант 1 – ООВ приймає рішення щодо сертифікації та оформляє Сертифікаційну угоду і сертифікат на систему управління устанавленого зразка та реєструє його в Реєстрі ООВ. Процес реєстрації сертифіката відповідності та складання Сертифікаційної угоди описаний в інструкції ІН 06.02.04 Інструкція. Порядок реєстрації сертифікатів. Термін дії сертифіката встановлюється сертифікаційною угодою, що визначає ООВ, але він не може перевищувати термін 3 років.

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 18 з 22

У разі якщо в узгоджений термін заявник усуне зауваження діє варіант 2 - повторне оцінювання системи управління. Повторне оцінювання системи управління може здійснюватись за повною або скороченою схемою, коли перевіряють лише ті елементи системи управління, стосовно яких були виявлені невідповідності.

У разі негативного висновку щодо проведення сертифікації системи управління діє варіант 3 - оцінювання системи управління. Оцінка системи управління замовника здійснюється повторно в обсязі усіх робіт та етапів, установлених цим Порядком, за повною схемою.

Оплата робіт з повторного оцінювання здійснюється згідно з методикою М 04.01 Оформлення договорів. У разі позитивного рішення за результатами повторного оцінювання системи управління видається сертифікат.

5.6.3 Інформація для надання первинної сертифікації

Інформація, яку надає група з аудиту до ООВ для прийняття рішення щодо сертифікації, повинна, щонайменше, охоплювати:

- звіт про аудит;
- коментарі щодо невідповідностей і, де це застосовно, коригувань і коригувальних дій, запроваджених клієнтом;
- підтвердження наданої ООВ інформації, яку використовували під час аналізування заявки;
- підтвердження того, що цілі аудиту були виконані;
- рекомендацію щодо надання або ненадання сертифікації, разом з будь-якими умовами або спостереженнями.

5.6.4 Інформація для надання повторної сертифікації

ООВ приймає рішення щодо повторної сертифікації, ґрунтуючись як на результатах повторного сертифікаційного аудиту, так і на результатах перевіряння системи протягом дії сертифікації та скарг, отриманих від користувачів сертифікації.

6 ДІЯЛЬНІСТЬ З НАГЛЯДАННЯ

6.1 Загальні положення

ООВ згідно Програми аудиту для повного циклу сертифікації проводить наглядові аудити. Діяльність з наглядання охоплює аудити на місці, під час яких оцінюють відповідність сертифікованої системи управління замовника вимогам стандарту, а також інші дії з наглядання, які можуть охоплювати:

- запити до сертифікованого замовника щодо аспектів сертифікації;
- перегляд будь-якого документа сертифікованого замовника щодо її діяльності (наприклад, рекламних матеріалів, web-сайту);
- запити сертифікованому замовнику щодо надання документів і записів (на паперових або електронних носіях), та їх аналізування;
- інші доречні заходи для моніторингу роботи сертифікованого замовника вимогам сертифікації.

6.2 Наглядовий аудит

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 19 з 22

ООВ здійснює наглядові аудити за сертифікованою організацією протягом строку дії сертифікату з метою перевіряння того, що:

- СУЯ Замовника функціонує та продовжує відповідати вимогам, підтвердженим під час сертифікації;
- без погодження з ООВ до СУЯ не внесено змін, ініційованих змінами в діяльності Замовника.

Якщо Замовник має декілька філій, розташованих у різних місцях, що виконують суміжні дії, ООВ обґрунтовує вибірку та в програмі наглядових аудитів документує, в яких саме філіях, дільницях буде здійснено наглядові аудити.

Наглядові аудити проводять щонайменше один раз на рік. Дата першого наглядового аудиту не повинна перебільшувати 12 місяців від останнього дня 2-го етапу сертифікаційного аудиту.

У разі, якщо кількість виявлених під час сертифікаційного аудиту невідповідностей відповідає варіанту 2, може бути прийнято рішення щодо проведення наглядових аудитів 2 рази на рік.

Об'єктами наглядового аудиту, зокрема, є:

- елементи системи управління, наприклад, ті, що спрямовані на підтримання функціонування системи та її постійне поліпшення, а саме: внутрішній аудит, аналізування з боку керівництва, запобіжні та коригувальні дії;
- коригування та коригувальні дії, яких ужито стосовно невідповідностей, виявлених під час минулого аудиту,
- розглядання скарг, претензій, приписів про порушення законодавчих і нормативних вимог;
- результативність системи та її спроможність досягати політики та цілей;
- постійне оперативне управління;
- будь-які зміни у діяльності організації, які можуть впливати на відповідність системи управління встановленим під час сертифікації вимогам;
- правильність використання сертифікатів і Знака сертифікації та/або будь-яких інших посилок на сертифікацію;

Примітка. Перевірку елементів сертифікованої системи управління під час кожного наглядового аудиту здійснюють вибірково, але за перші два роки дії сертифіката має бути перевірено всі елементи системи управління.

6.3 Проведення наглядових аудитів

Наглядові аудити проводяться згідно М 03.02.01 Порядок проведення наглядових аудитів ООВ.

6.4 Рішення за результатами діяльності з наглядання

За результатами діяльності з наглядання ООВ може скоротити, призупинити або скасувати дію сертифіката відповідності.

7 ПОВТОРНА СЕРТИФІКАЦІЯ

Для отримання сертифіката на новий строк організація не пізніше, як за три місяці до закінчення терміну його дії, повинна надати ООВ заявку.

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірив: Янкович С.В.	Лист 20 з 22

Мета ресертифікаційного аудиту – підтвердити постійну відповідність і результативність системи управління, її постійну доречність і застосовність до сфери поширення сертифікації.

Процедура ресертифікаційного аудиту аналогічна процедурі сертифікаційного аудиту та проводиться згідно методики М 03.02.02 Повторна сертифікація ООВ.

Порядок та обсяг робіт з повторної сертифікації (ресертифікації) системи визначає ООВ в кожному конкретному випадку з урахуванням результатів наглядових аудитів.

Під час ресертифікаційного аудиту може здійснюватися попереднє оцінювання документів, якщо наявні істотні зміни в системі управління організації чи в доречних законодавчих і нормативних документах, що стосуються сфер діяльності (продукції /послуг) організації, на які поширюється дія сертифікованої системи управління.

У разі відсутності істотних змін аналізування документації здійснюється у скороченому обсязі.

8 СПЕЦІАЛЬНІ АУДИТИ

До спеціальних аудитів відносяться аудити щодо розширення сфери сертифікації та короткострокові аудити (проводяться метою розслідування скарг, або у відповідь на зміни, або як подальші дії щодо клієнтів, сертифікацію яких було призупинено, .

Дії ООВ при проведенні короткострокових аудитів та при розгляді заявки на розширення сфери сертифікації описані у методиці М 03.02.03 Спеціальні аудити ООВ.

9 АПЕЛЯЦІЇ

Заявник має право опротестувати рішення щодо його заявки на сертифікацію системи управління, через подання апеляції. Подання апеляції не зупиняє дії прийнятого рішення.

Процес отримання, оцінювання і ухвалювання рішення щодо апеляції описано в Методиці М 04.06 Скарги та апеляції.

10 ПРИЗУПИНЮВАННЯ, СКАСОВУВАННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ АБО СКОРОЧУВАННЯ СФЕРИ СЕРТИФІКАЦІЇ

В ООВ розроблено ПЛ 05.04 Політика щодо призупинення, скасування або скорочення сфери сертифікації. Процес призупинювання, скасування сертифікації або скорочування сфери сертифікації описано в методиці М 03.02.04 Призупинення, скасування сертифікації чи скорочення сфери сертифікації.

11 ФІНАНСУВАННЯ РОБІТ З СЕРТИФІКАЦІЇ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ

Усі роботи з сертифікації систем управління оплачуються заявником за договорами на проведення робіт, що укладаються з ООВ.

У договорах передбачаються обсяги та порядок оплати робіт, пов'язаних з сертифікацією систем управління, що проводяться.

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 21 з 22

12 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

1. ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник (ISO 9000:2015, IDT).
2. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT).
3. ДСТУ EN ISO 9001:2018 Системи управління якістю. Вимоги (EN ISO 9001:2015, IDT); ISO 9001:2015, IDT).
4. ISO 9001:2015 Quality management systems-Requirements.
5. ДСТУ ISO 14001:2015 Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 14001:2015, IDT).
6. ISO 14001:2015 Environmental management systems – Requirements with guidance for use
7. ДСТУ ISO 17000:2007 Словник термінів і загальні принципи (ISO/IEC 17000:2004, IDT).
8. ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1:2017 Оцінка відповідності. Вимоги до органів, які здійснюють аудит і сертифікацію систем управління. Частина 1. Вимоги (EN ISO/IEC 17021-1:2015, IDT; ISO/IEC 17021-1:2015, IDT).
9. ДСТУ ISO 19011:2019 Настанови щодо проведення аудитів систем управління (ISO 19011:2018, IDT).
10. EA-7/04 M Legal Compliance as a Part of Accredited ISO 14001:2015 Certification (Обов'язковий документ EA щодо дотримання правових норм як частини акредитованої сертифікації ISO 14001:2015).
11. IAF MD 1:2023 IAF Mandatory Document for the Audit and Certification of a Management System Operated by a Multi-Site Organization (Обов'язковий документ IAF щодо аудиту та сертифікації системи менеджменту багатооб'єктної організації).
12. IAF MD 11:2023 IAF Mandatory Document for the Application of ISO/IEC 17021-1 for Audits of Integrated Management Systems (Обов'язковий документ IAF щодо застосування ISO/IEC 17021-1 для аудитів інтегрованої системи менеджменту).
13. ПЛ 05.04 Політика щодо призупинення, скасування або скорочення сфери.
14. М 03.02.01 Методика. Порядок проведення наглядових аудитів **ООВ**.
15. М 03.02.02 Методика. Повторна сертифікація **ООВ**.
16. М 03.02.03 Методика. Спеціальні аудити **ООВ**.
17. М 03.02.04 Методика. Призупинення, скасування сертифікації чи скорочення сфери сертифікації **ООВ**.
18. ІН 06.02.01 Інструкція. Аналіз заявки **ООВ**.
19. ІН 06.02.04 Інструкція. Визначення тривалості аудиту **ООВ**.
20. ІН 06.02.03 Інструкція. Порядок реєстрації сертифікатів.
21. М 04.01 Методика. Оформлення договорів.
22. М 04.04 Методика. Персонал, залучений до сертифікаційної діяльності **ООВ**.

ПОРЯДОК проведення робіт з сертифікації систем управління якістю та систем екологічного управління		ТОВ «АУДИТ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ»
ПР 02.01		Редакція 4
Розробив: Янкович С.В.	Перевірів: Янкович С.В.	Лист 22 з 22